

[Indenrigs- og boligministeren.]

det sådan, at det først fornødne var, at der blev skabt en egns- og trafikplan for udvikling af hovedstadsområdet.

Vi har nu fået byudviklingsloven, og byudviklingsudvalgets arbejde er nu på det nærmeste afsluttet — i alt fald ligger planerne for hovedstadssamfundets vækst fast. Hånden med de 5 fingre angiver fremtidens udviklingslinier for byggeriet, håndfladen er i København og Frederiksberg, fingrene følger de store trafiklinier mod nord, vest og syd.

Et andet meget vigtigt problem, som går på tværs af kommunegrænserne er kloakeringsforholdene. Her har landbrugsministeriet på byudviklingsudvalgets opfordring taget spørgsmålet om udarbejdelse af en generalplan for hele Københavnsegnens kloakering op netop på baggrund af byudviklingsudvalgets zoneplan og de retningslinier, som denne plan indeholder for Københavnsegnens fremtidige bebyggelse.

Umiddelbart efter at jeg var blevet indenrigsminister, fik jeg i samarbejde med trafikministeren nedsat en samfærdselskommission, som det ærede medlem hr. Kjærboel viste os den venlighed at overtage formandskabet for. Denne samfærdselskommissions opgave er med det forhåndenværende trafikapparat at forbedre trafik- og takstpolitikken i hovedstadsområdet. Det er mit indtryk, at arbejdet i denne kommission skrider godt fremad, og at den netop søger at være, hvad jeg altid har ønsket mig den skulle være: et organ, der på praktisk måde udnyttede de trafikmuligheder, som allerede er tilstede. Det var forsåvidt mit første bidrag som minister til arbejdet på hovedstadsproblemet.

Man vil altså se, at siden hovedstadskommissionens afgav sin betænkning, har arbejdet med løsningen af hovedstadens særlige problemer ikke ligget stille. Dette arbejde er tværtimod bragt frem, og den fremgangsmåde, som har været bragt i anvendelse på disse tre meget vigtige områder, egnsplanen, kloakeringsforholdene og samfærdslen, bekræfter for mig, at de politiske og saglige muligheder for en forsvarlig indretning af hele dette område ingenlunde er afhængige af vidtgående forandringer i den kommunale struktur.

Men naturligvis, på forhånd behøvede disse eksempler på, hvorledes sagerne kunne gribes an, ikke at udelukke, at yderligere indgreb i hovedstadsområdet kunne være påkrævet, og jeg har da også overvejet hele spørgsmålet og er derigennem efter en lang række kasserede planer tilsidst standset ved

det relativt enkle og beskedne forslag, som jeg her tillader mig at fremsætte for det høje ting.

Jeg begyndte selvfølgelig også mine overvejelser i nærheden af kommissionsflertallets forslag.

Det stod mig klart, at tanken om indlemmelser eller sammenlægninger ønskede jeg ikke at foreslå virkeliggjort. Jeg tror ikke på, at der er nogen lykke ved at skabe mammutkommuner. Man må efter min mening ikke gøre en kommune større, end at afstanden fra borgerne til kommunestyret er kort. Jeg tror, at dette er en erkendelse, som deles af langt de fleste kommunalfolk i vore dage. Men naturligvis behøver en sådan erkendelse heller ikke at udelukke, at der tilvejebringes et samarbejdende organ imellem kommunerne. Det uhyre vanskelige er imidlertid at begrænse dette samarbejdsorgans kompetence. Jo mere man tænker over et sådant organs kompetence, jo klarere står det for en, at det vil være en begyndelse til at formindske den kommunale vælgers direkte indflydelse på sin kommunes anliggender. Intet ville være mere fejlagtigt, end om man af hensyn til de besparelser, som utvivlsomt kunne vindes ved en koncentration af løsningen af forskellige kommunale opgaver, forøgede afstanden mellem kommunens borgere og dens styre. Jo større samfund en kommune kommer til at udgøre, desto mere henviser man borgerne til administrationen, og desto mindre gør man det folkevalgte elements indflydelse.

Jeg ser ikke, at dette problem skifter karakter, fordi man nøjes med at overflytte en del af lokalkommunernes opgaver til en „overkommune“. Hele spørgsmålet om, hvorledes et samarbejdende organ kan tilvejebringes, er i virkeligheden meget vanskeligt at besvare. Jeg indrømmer, at jeg engang så meget optimistisk på mulighederne for at besvare dette spørgsmål, senere er det gået anderledes.

Hovedstadskommissionens flertal ville løse det ved at lade kommunalbestyrelserne af deres midte vælge repræsentanter til et hovedstadsråd. Flertallets forslag måtte af hensyn til de politiske muligheder foreslå paritet mellem staden Københavns repræsentation på den ene side og de øvrige kommuner på den anden side. Se, det var næppe noget tilfredsstillende forslag for den, der ville lægge den afgørende vægt på, at repræsentationen i et hovedstadsråd fulgte de demokratiske principper. Men man kan jo også stille sig det spørgsmål: Bør et hovedstadsråd i virkeligheden ikke fremgå